

343.711

PROVALJIVANJE KAO OBLIK IZVRŠENJA KRIVIČNOG DELA TEŠKE KRAĐE

MSc Goran Čimbuović*

Apstrakt:

Krivična dela protiv imovine, predstavljaju grupu krivičnih dela, koja su se istorijski gledano, vršila od najstarijih vremena. Ona obuhvataju one zabranjene delatnosti, čijim izvršenjem se ide na postizanje određene imovinske dobiti na način koji je protivan imperativnim zakonskim propisima. Teška krađa, predstavlja jedan od najčešćih načina izvršenja ovog krivičnog dela, a manifestuje se kroz oduzimanje tuđe pokretne stvari u nameri pribavljanja sebi ili drugom protivpravne imovinske koristi. Način izvršenja, ogleda se kroz obijanje, provaljivanje i savlađivanje većih prepreka, kada je učinjeno od strane više lica, na naročito opasan ili drzak način, od strane lica koje je kod sebe prilikom izvršenja imalo oružje ili opasno oruđe, za vreme požara, poplava ili zemljotresa i iskorišćavanjem bespomoćnosti ili drugog teškog stanja drugog lica. Posebno mesto u ovom sistemu načina izvršenja krivičnog dela teške krađe, zauzima provaljivanje, s obzirom da se u praksi pojavljuje kao njegov najčešći oblik.

Ključne reči: Teška krađa, provaljivanje, krivično delo, nedozvoljena imovinska korist, tuđa stvar, prisvajanje.

UVOD

U teoriji krivičnog prava, krivična dela protiv imovine, najčešće se definišu kao imovinska krivična dela, mada se za njihovo označavanje sreću i nazivi kao što su na primer „krivična dela protiv svojine“ ili „krivična dela protiv dobara“. Ova vrsta krivičnih dela, predstavlja jednu jedinstvenu i posebno inkrimisanu grupu krivičnih dela, koja je sankcionisana i propisima našeg pozitivnog prava. Prilikom njihovog sankcionisanja, nije od značaja vrsta imovinekoja se napada, način na koji se to čini i posledice koje nastaju prilikom izvršenja dela.

Kao zaštitni objekt, u ovom slučaju pojavljuje se imovina u užem smislu (kao što su na primer materijalna dobra u vidu raznih predmeta odnosno pokretnih stvari) a zatim i interesi i imovinska prava, odnosno imovina u širem smislu.

* Osnovni sud Bečej.

Krivičnopravna teorija je saglasna, kada su u pitanju stvari da se kao objekat izvršenja krivičnog dela, u najvećem broju slučajeva, pojavljuje pokretna stvar, deok se samo u manjem obimu, to manifestuje kroz imovinu.

Krivična dela krađe predstavljaju stara krivična dela, koja se mogu apostrofirati, kako verni pratilac razvoja ljudskog društva, države i prava od najstarijih vremena, pa do današnjih dana. Nastala su istovremeno sa pojavom svojine na predmetima, i statistički gledano, ova krivična dela, danas prednjače po svojoj strukturi, obimu i dinamici, kada se uopšteno govori o kriminalitetu.

Za ova krivična dela, po pravilu se gonjenje preuzima po službenoj dužnosti, mada i od ovog opšteg pravila, postoje izuzeci, u slučajevima, kada se radi o sitnoj krađi, gde je zakonodavac propisao gonjenje od strane oštećenog, kao tužioca.

Radnja izvršenja sastoji se u oduzimanju tuđe pokretne stvari, od strane drugog lica, u nameri da se njenim prisvajanjem pribavi sebi ili drugom protivpravna imovinska korist. Posledica izvršenog dela, predstavlja rouzrokovanu promenu ili staje u spoljnom svetu, koje nastupa u nekom dobru, kod lica koje je delom oštećeno. Ta posledica praktično se ogleda u prouzrokovaju imovinske štete za drugo lice. U pogledu krivice, za postojanje ovog krivičnog dela, neophodan je kao oblik vinosti, direktan umišljaj. Kao izvršilac dela, može se javiti svako lice, koje nije potrebno da poseduje nikakva lična svojstva i sposobnost, već je isključivo neophodno da se radi o postojanju umišljaja.

Teška krađa predstavlja kvalifikovani oblik krivičnog dela krađe. Ovaj način izvršenja, postoji kada je oduzimanje tuđe pokretne stvari u nameri da se njenim prisvajanjem za sebe ili drugog pribavi protivpravna imovinska korist koja je učinjena na poseban, specifičan ili opasan način ili pod posebnim okolnostima ili od strane više lica, kao i kada su su predmet krsđe stvari velike ili posebne vrednosti, savlađivanjem određenih prepreka.

Jedan od načina izvršenja ovog krivičnog dela jeste i provaljivanjem određenog zatvorenog prostora i ulaskom u isti, prilikom protivpravnog prisvajanja tuđih pokretnih stvari. Zakon izričito, kao zatvoreni prostor, navodi da se pod tm podrazumevaju zatvorene zgrade, sobe, kase, ormani, kuće, stanovi, bankeautomobili, vagoni, koferi, torbe...

ZATVOREN PROSTOR

Pod zatvorenim prostorom, zakonodavac podrazumeva zatvorene zgrade, sobe, ormare, kase i sve ostale zatvorene prostore. Zakonska formulacija, propisuje da navedeno, predstavlja samo najčešće forme zatvorenog prostora, pa samim tim, ne znači da su oni i jedini. Shodno navedenom, samo po sebi, postavlja se pitanje, uopštenog definisanja pojma zatvorenog prostora.

S obzirom da zakonodavac nije bliže precizirao definiciju samog zatvorenog prostora, već samo njegove pojedine pojavne oblike, na ovo pitanje pravna nauka i vremenom sudska praksa, morale su da daju odgovor.

Teoretski posmatrano, gledano u krivičnopravnom smislu, zatvoren prostor se definiše kao način izvršenja krađe, gde se jasno i nedvosmisleno vidi namera korisnika prostora da određeni prostor učini zatvorenim. Namera se prevashodno odnosi na to, da se u isti, ne bi moglo ući nasilno, odnosno bez obijanja i provaljivanja. Preciznije rečeno, to je prostor u koji se može ući samo na određenom mestu, i to na redovan i uobičajen način, bez nasilnog ulaženja.

Pod zatvorenim prostorom, smatraće se ne samo onaj prostor, kod koga su mesta namenjena za ulaz zatvorena spravama za zaključavanje i zatvaranje, kao što su na primer ključaonice, brave i katanci ili su ta mesta namenjena za ulaz zacementirana, zapečaćena i zakovana, već se smatra da je to prostor koji je zatvoren, ali tako da postoji mogućnost redovnog i uobičajenog ulaženja ili pristup prostoru na mestima i na način koji je predviđen za pristup ili ulaženje.

Prema tome, pod zatvorenim prostorom smatra se i zgrada ili soba u koju je moguće ući isključivo kroz otključana vrata ili ograđeno dvorište na kojima postoji ulazna kapija, a koja nisu zaključana i na koja nije stavljen katanac a kroz koja je moguće ući jedino redovnim putem.

Taj prostor mora biti zatvoren a to se u najvećem broju slučajeva čini mehanizmom za zatvaranje. Ovim prostorom se smatra samo onaj u koji je moguće ući, isključivo savlađivanjem prepreka, i u tom slučaju, najčešće se radi o zaključanom prostoru.

Prema stavu sudske prakse, pod zatvorenim prostorom, u krivičnopravnom smislu, to je prostor kod koga su mesta namenjena za ulaz, zatvorena spravama za zatvaranje: bravama, katancima, ključaonicama, ili su pak mesta namenjena za ulaz: zacementirana, zapečaćena, zakovana ili zaplombirana.

Iz navedenog jasno se može konstatovati da postoji nekoliko elemenata na osnovu kojih se pojam zatvorenog prostora može definisati, a to su.

- To su mesta namenjena za ulaz koja su zatvorena katancima, bravama ili ključaonicama, ili su pak mesta koja su na drugi način obezbeđena da se ne bi moglo ući.
- Zatvaranje tog prostora izvršeno je na takav način, na koji se tačno vidi namera korisnika prostora da taj prostor učini zatvorenim i ograđenim.
- U taj ograđeni odnosno zatvoreni prostor, niko ne može ući bez provaljivanja ili obijanja, pod uslovom da nema ključ.
- Pojam zatvorenog prostora obuhvata i takozvane pokretne zatvorene prostore kao što su ormani, kase, koferi i slično.
- Nije bitna veličina zatvorenog i zaključanog prostora.

Dakle, može se zaključiti, na osnovu izloženog, da bi se zatvoreni prostor mogao definisati kao prostor u koji se bez volje korisnika ne može ući na mestima koja su namenjena za redovan ulaz ili izlaz ljudi, kao i one pokretne stvari koje su tako sačinjene da se u njih mogu ostaviti stvari, tako da su dostupne samo korisniku.

POJEDINI NAČINI IZVRŠENJA KRIVIČNOG DELA TEŠKE KRAĐE PROVALJIVANJEM

Provaljivanje, kao što je navedeno, predstavlja ulaženje ili otvaranje zatvorenih prostora bez fizičkog oštćenja uređaja za otvaranje, odnosno delova prostora (npr. upotreba lažnog ključa, uskakanje kroz otvoren prostor, preskakanje ograde i slično). To se može činiti na razne načine, a sudska praksa se najčešće susreće sa provaljivanjem u stanove, u trgovačke i druge radnje, u kase i u železničke vagone.

U daljem tekstu, pojedinačno i podrobnije biće pojašnjen svaki od navedenih načina provaljivanja.

a) provale u stanove

Ovo je jedan od najkласičnijih oblika krivičnih dela provaljivanja. S obzirom na objekat napada ta vrsta krivičnih dela prisutna je u svim sredinama i na svim prostorima. Do pojave nekih novih objekata (automobile, vikend kućice, kiosci), provale u stan, zauzimale su prvo mesto na lestvici provalnih krađa. U odnosu na neke druge objekte provala ustambene prostorije, skopčana je sa znatnim rizikom i od provalnika iziskuje preduzimanje niza prethodnih radnji, koje se ogledaju u:

- prethodno utvrđivanje da se u stanu nalazi određeni predmet koji je predmet njegove pašnje i mesto gde je on pohranjen;
- na koji način se najlakše može ući u tu prostoriju;
- koja je vrsta brave na vratima od stana;
- ko živi u stanu i koliko vremena provode u njemu;
- ko su i kakvi su susedi;
- ostale okolnosti koje se onose na mesto gde se nalazi stan....

Navedeni faktori utiču na to, da se kao najčešći počinioci ove vrste krivičnih dela pojavljuju profesionalci, a u veoma malom broju slučajeva, to su slučajni učinioci ili kako se narodnim žargonom drugim imenom nazivju, "amateri".

Pored modernizacije društva, s obzirom da su se provalnici preorjentisali na činjenje ovog oblika krivičnog dela na drugim, manje rizičnijim objektima, može se konstatovati, a na osnovu statističkih podataka, da su i dan danas, provale u stanove, veoma česta pojava. One stvaraju problem ne samo zbog svoje učestalosti, već i zbog visine štete, koja se tim prilikama pričinjava.

Naime, ranijih godina, provalnici u stanove nisu bili tako izbirljivi, već su krali sve što se moglo unovčiti, pa samim tim nisu vodili posebnog računa o objektu sa aspekta predmeta krađe.

U poslednje vreme, navedene okolnosti su se znatno promenile, pa provalnici uglavnom biraju objekte u kojima postoji verovatnoća da mogu pronaći novac, skupoceni nakit i ostale vredne umetničke stvari. Ova okolnost ukazuje, da se provalama u stanove uglavnom bave vrlo spretni i specijalizovani kriminalci, što

uslovljava i posebnu ažurnost radnika policije te njihov neprekidni angažman na prevenciji otkrivanja počinioca, ovih krivičnih dela.

Različitost načina izvršenja provalnih krađa u stanovima, zavisi kako od samog smeštajnog položaja stana, tako i od doslednosti provalnika u primeni načina izvršenja krivičnog dela.

Ako se radi o prizemnom ili podrumskom stanu, učinilac će uskočiti ako naiđe na otvoren ili pritivoren prostor. On će takođe gledati da prozor otvori ili da ga obije u slučaju da bi mu ta mogućnost bili sigurnija i brža. Međutim neretko se dešava da učinilac i pored ovako pruženih mogućnosti odluči da pomoću podesnog predmeta otvori vrata od toga stana.

Stanove koji se nalaze na spratu, počinioci najčešće provaljuju ili obijanjem vrata ili pak uskakivanjem u iste ako za to postoji mogućnost, preko balkona do kojeg dolaze poenjanjem po fasadi, koristeći se olučanom cevi ili neretko upotrebom stube ili konopca.

Stanovi koji se nalaze na poslednjem spratu ili u potkrovlju, najčešće se provaljuju kroz vrata ili preko krova od stambene zgrade, ulaženjem preko krova ili tavana.

Uspeh rasvetljavanja ove vrste krivičnih dela, prvenstveno zavisi od pravilno i temeljito obavljenog uviđaja sa lica mesta. Pravilo nalaže da svaka provalna krađa, sama po sebi zahteva uviđaj, kako bi se sa ozbiljnošću pronašli, identifikovali i fiksirali svi tragovi koji su zatečeni na licu mesta a koji bi po svojoj prirodi doprineli rasvetljavanju tog krivičnog dela.

Kao što je već napomenuto, provale u stanove uglavnom vrše profesionalci, pa je stoga neophodno da se obrati pažnja na karakterističan način izvršenja dela ili kako se drugačije naziva *modus operandi (MOS)*. Zato je neophodno da se u zapisniku o uviđaju, što je moguće detaljnije, unesu svi detalji, tagovi i zapažanja koji su i zatečeni na licu mesta, jer na taj način će se počinitelac lakše i pronaći.

b) provale u trgovačke i druge radnje

Kao i u stanove, tako i provale u trgovačke i druge radnje spadaju u provale, koje su veoma učestale i rasprostranjene u svim oblicima i na svim prostorima. Od kada postoje objekti ove vrste, postoje i provale u iste. To je na jedan način razumljivo s obzirom da je svakom poznato da se na jednom mestu nalaze razna dobra, koja zaokupljaju čovekovu pažnju.

Provala u ove objekte gledana sa aspekta društvene opasnosti može biti dvojako opasna:

- prva se ogleda u pravilu da se uglavnom radi o profesionalnim izvršiocima, koji se udružuju zarad vršenja ovog oblika krivičnog dela, a,
- druga se ogleda u tome da uspešno izvršena provala, rezultira u najviše slučajeva, velikom materijalnom štetom.

Provalnici u radnji mogu se podeiti, na dva načina i to: *s obzirom na karakter radnje i po načinu izvršenja.*

Gledano sa aspekta masovnosti, najviše su provalama izložene prodavnice-kiosci, dok po visini prouzrokovane štete, na prvo mesto dolaze prodavnice sa tehničkom robom. Kod prve vrste provala (prodavnice-kiosci), kao učinioци se uglavnom pojavljuju maloletnici zbog krađe cigareta i ostalih sitnijih predmeta, koji zaokupljaju njihovu pažnju, s obzirom na njihov uzrast. U ovim slučajevima često je prisutan objektivni faktor, a to je lokacija na kojoj se nalazi objekat, kao i njegova konstrukcija. S obzirom na ove okolnosti i činjenicu da na ulicama, svakodnevno niču novi objekti ove vrste, jasno je zbog čega dolazi do porasta ove vrste krivičnih dela.

Način provaljivanja u ove objekte, uglavnom se svodi na razbijanje stakla ili forsiranje zavora na šalteru. Iskusniji provalnici, da bi izbegli stvaranje nepotrebne buke razbijanje stakla praktikuju da isto prethodno izlepe lepljivom trakom. Provalnici retko ulaze u unutrašnjost objekta, već kroz sačinjen otvor, provlačenjem ruku izvlače predmet krađe.

Kada su u pitanju provale u prodavnice tehničke robe, najčešće se to čini od strane iskusnijih provalnika-profesionalaca, s obzirom da je neophodno da se pre izvršenja dela sačini detaljna priprema i razrade svi detalji koji se odnose na vreme kako pre, u toku i nakon izvršenog krivičnog dela.

Provaljivanje može biti izvršeno na razne načine i ro razaranjem stakla, podesnim ključem, provaljivanjem kroz prozore, kopanjem zida, rezanjem zaštitne mreže itd...

Neophodno je u ovim slučajevima, obratiti pažnju na predmete krađe, odnosno da li je kradljivac izvršio premetačinu i nešto tražio ili je oduzeo samo novac. Treba obratiti pažnju i na količinu i težinu odnešenih predmeta kako bi se kroz njihovu opservaciju, došlo do počinioca krivičnog dela.

Sve što je rečeno za trgovačke radnje, odnosi se i na druge radnje sličnog karaktera. Međutim od trgovačkih radnji, treba razlikovati časovničarske i zlatarske radnje s bzirom na vrednost koja se u njima nalazi. Ovakve radnje zaokupljaju pažnju provalnika, s obzirom da se preduzimaju posebne sigurnosne mere i smeštaj predmeta, koji se u njima nalaze, a za to se najčešće koriste metalne kase, i ostali sigurnosni ormani i sefovi.

Kod obrade krivičnih dela provalnih krađa u prodavnicama koje se nalaze u državnoj svojini, neophodno je obratiti pažnju na mogućnost fingirane provale. Stoga je neophodno, da se paralelno sa uviđajem obrati pažnja i na ostale okolnosti koje bi mogle ukazivati na takvu mogućnost. Zato je neophodno da se obave razgovori sa zaposlenim osobljem, temeljno zabeleže sve njihove izjave proveri njihova istinitost, a neophodno je proveriti i visinu prijavljene štete, jer se neretko dešava da se i ta okolnost fingira, kako bi se kasnije od osiguravajućeg društva naplatilo iznos prijavljene a ne stvarno nastale štete.

c) provale u kase

Kada se govori o provalama kasa, neophodno je imati na umu nekoliko bitnih karakteristika, koje su svojstvene samo ovoj vrsti provalnih krađa, i ne odnose se na druge načine izvršenja krivičnih dela, provaljivanjem. Te specifične karakterike, ogledaju se u sledećem:

- provalne krađe u kase po pravilu, slede nakon što se prvo provali u određenu prostoriju u kojoj je smeštena kasa. Provalnik zatim, dobro proračuna način na koji ulazi u prostoriju a nakon toga se fokusira o kakvoj vrsti kase je reč. U ovom slučaju, najvažnije je da se dobro isplanira način na koji se kasa može otvoriti.
- provalnik u kase mora biti osoba koja zna da rukuje sa potrebnim sredstvima kojima treba da izvrši provaljivanje kase, a to se prvenstveno odnosi na razne vrste alata i ostalih prigodnih aparata.
- provala u kase retko se vrši “na slepo”, bez prethodnog saznanja o količini novca i ostalih dragocenosti koje se u njoj nalaze.
- za izvršenje provalne krađe u kasu, pored “stručnosti”, neophodna je i drskost i bezobzirnost provalnika. U ovim slučajevima u najvećem broju, radi se o povratnicima ili o osobi koja izvršenjem jedne provale neće na njoj i zastati, već će prvom prilikom isto ponoviti.
- uviđaj na licu mesta prilikom ovih provala zahteva poseban tretman i veliko praktično i teoretsko znanje od strane organa policije.
- traganju za provalnikom u kase, prilikom kriminalističke obrade konkretnog slučaja, treba poći od striktno pronađenih tragova sa lica mesta i načina na koji je izvršena provalna krađa.

Napred navedene specifičnosti, koje karakterišu ovaj oblik provalne krađe, jasno definiše da se radi o specifičnom načinu izvršenja krivičnog dela, koje ima svoje posebne karakteristike. Stoga je neophodno da se prilikom obrade i otkrivanja počinioca, prethodno svi tragovi koji su pronađeni na licu mesta prilikom vršenja uviđaja, zabeleže i evidentiraju sa svim pronađenim karakteristikama, kako bi se olakšalo pronalaženje i otkrivanje počinioca.

Pored navedenih karakteristika ovih provalnih krađa, a s obzirom na masovnost pojave izvršenja istih, u cilju što bržeg i efikasnijeg otkrivanja počinioca ove vrste krivičnih dela, neophodno je obratiti pažnju i na sledeća načine izvršenja:

- korišćenje pletećih igala kog kasa sa prorezom
- razbijanje brave upotrebom čekića i delta (upotrebom “praseće noge”, “alata za oksigeno topljenje metala”, “ovlaženog konca”, “pomoću električne struje na princip ručne lampe” i “upotrebom eksplozivnih materija”),
- otvaranje original ključem, i
- odnošenje kasa iz prostorije, s obzirom da je to manje rizičnije za provalnike, nego da u kasu provaljuju na “licu mesta”.

d) provale u železničke vagona

Kriminalistička praksa, ovoj vrsti provala posvećuje posebnu pažnju, a problem se posebno manifestuje prilikom pronalaženja i otkrivanja počinitelja ove vrste provalnih krađa. Ovo se prevashodno odnosi, s obzirom da je veoma teško utvrditi samo mesto izvršenja dela.

Vagon u koji je izvršena provala, prolazi kroz razna mesta i neretko se na više usputnih stanica sa istim vrše manevrisanje i prekoračenje iz kompozicije u kompoziciju. Pored navedenog, na železničkim stanicama nema posebno određenih osoba za čuvanje i nadzor vagona u prolazu, pa čak ni na određeni stanicama, gde vagon čeka na iskrčavanje.

Najčešći način izvršenja provala je "trganje plombi", a iskusniji provalnici u vagona, koji se dosta prikrivaju među železničkim osobljem, praktikuju da istrgnutu plombu ponovo "nameste". To čine tako da nakon izvršene provala i oduzimanja predmeta, vrpca ili žicu, uvuku u rupu na plombi i tako izvrše kamuflažu, koja se tek primeti prilikom pregleda plombi kada se vrši iskrčavanje.

Osim obijanja plombi, provalne krađe vagona, vrše se i ulaskom kroz prozor vagona, i to kod onih vagona, kod kojih nije sa unutrašnje strane prozor osiguran rešetkama. Prozori vagona izgrađeni su od lima. Sa bočnih strana prozora, nalaze se metalni okviri na koje se usađuje prozor, a ovi se otvaraju, odnosno zatvaraju klizanjem po okviru, gore-dole, pomoću metalne poluge. Ova poluga, spojena je za donju osnovicu prozora a na drugom kraju izvana ima prorez, jer kada je prozor zatvoren, poluga ili drška sa ovim prorezom naleže na metalni probušeni kukasti klin usađen u otplatu vagona. Navedene okolnosti i prouzrokuju da veliki broj počinitelja, upravo zbog navedenog, dolazi iz kruga osoblja železničkih radnika ili bivših njihovih kolega, s obzirom da oni poznaju navike i dužnosti osoblja koje je zaduženo da prekontroliše sigurnost prozora na vagonima. Posebnu drskost predstavlja ona vrsta provalnika a to je obično udružena banda, gde se jedan ili najviše njih dvojica, na prikladan način, ili u dogovoru sa nekim od železničkog osoblja, a to je najčešće pratilac kompozicije, ukrca u vagon zajedno sa teretom, koji je odabran kao predmet krađe, i na otvorenoj pruži, na dogovorenom prikladnom mestu, gde čekaju ostali članovi bande, radi izbacivanja tereta iz vagona.

Kod ovog načina izvršenja, najbolji rezultati se mogu postići, ako se brzo i racionalno preduzmu radnje u traganju za ukradenim predmetima, jer to predstavlja najsigurniji trag, koji najbrže može dovesti do počinioca krivičnog dela.

Kriminalna obrada ove vrste provala zahteva pored obavljanja uviđaja i niz drugih operativnih provera u vezi sa osobljem, koje je došlo u dodir sa vagonom po bilo kojoj osnovi, a neophodna je i međusobna saradnja organa policije sa više različitih područja.

ZAKLJUČAK

Imovinskim kriminalitetom obuhvaćene su veoma različite radnje kriminalnog ponašanja, koje po motivu, načinu izvršenja i sredstvima izvršenja predstavljaju posebne specifičnosti na koje treba obratiti posebnu pažnju prilikom njihovog otkrivanja.

Radnja kod krivičnog dela teške krađe predstavlja provaljivanje, koje zahteva uklanjanje prepreka kao mogućnost ulaska u zatvorene prostorije, što čini posebnu kvalifikaciju prilikom razjašnjenja i odmeravanja krivične sankcije prema izvršiocu ovog krivičnog dela.

Da se zaključiti, da se ovim krivičnim delom ugrožavaju imovinska prava građana i drugih pravnih subjekata i da je prilikom otkrivanja i procesuiranja istih, potrebno obratiti posebnu pažnju u cilju zaštite dobara koja su predmet izvršenja krivičnog dela.

LITERATURA

- Atanacković, D., Krivično pravo, Posebni deo, Beograd, 1985.
- Bačić, F., Krivično pravo, Posebni deo (1), Zagreb, 1979.
- Jovanović, Lj., Krivično pravo, Posebni deo, Beograd, 1983.
- Lazarević, Lj., Krivično pravo, Posebni deo, Beograd, 1995.
- Srzentić, N., Stajić, A., Krivično pravo, Opšti i posebni deo, Sarajevo 1970.
- Stojanović, Z., Komentar krivičnog zakonika, četvrto izmenjeno i dopunjeno izdanje, Beograd, 2012.
- Trešnjev, A., Teška krađa u teoriji i praksi, Beograd, 2005.
- Lukežić, A., Kriminalistička obrada krivičnih djela krađe, Beograd, 1972.

BREAKING AS A FORM OF PERFORMANCE CRIMINAL OFFENSE OF AGGRAVATED THEFT

Goran Cimbuovic

Abstract: Act of crime against the property, represents a group of criminal acts, which were performed since ancient times, from the historical point of view. They represent banned activities, the commission of which is going to achieve a certain property gain obtained in a manner that is contrary to imperative legal provisions. Robbery, is one of the most common ways of committing this crime, and is manifested by the seizure of movable property of another with the intent of obtaining for himself or another unlawful property gain. The way of execution, is reflected through burglary, breaking and overcoming major obstacles, as is done by several persons in a particularly dangerous or brazen manner, by a person who had with him a weapon during the commission or a dangerous instrument, during a fire, flood or earthquake and exploitation of vulnerability, or other severe condition of another person. A special place takes burglary in this system of execution of the criminal act of aggravated theft, given that in the practice it emerges as its most common form.

Keywords: robbery, burglary, criminal act, unlawful property gain, the property of another, seizing.